

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Györki Mónika ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Vörös Orsolya jogtanácsos által képviselt **Országos Rádió és Televízió Testület** (1088 Budapest, Reviczky utca 5.) alperes ellen műsorszolgáltatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében, amely perbe a felperes oldalán a Szigethy-Papp Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Papp Gábor ügyvéd által képviselt beavatkozott, a Fővárosi Bíróság 2008. június 17. napján kelt 3.K.31.191/2007/7. számú ítélete ellen a felperesi beavatkozó 8., az alperes 9. és a felperes 10. sorszám alatt bejelentett fellebbezésére meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének az Rttv. 24. § (5) bekezdése sérelméről rendelkező részét hatályon kívül helyezi és a pert e részben megszünteti, az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy a mellőzött szankció helyesen bírság.

Kötelezi a felperest és a felperesi beavatkozót egyenként, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000-20.000 (húszezer-húszezer) forint másodfokú részperköltséget.

Kötelezi a felperesi beavatkozót, hogy fizessen meg a Magyar Államnak - az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására - 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

A felperes és az alperes fellebbezési illetékét az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes 2006. szeptember hónapban hatósági ellenőrzés keretében vizsgálta a felperes műsorfolyamát, amelynek során a következő megállapításokat tette:

1. 2006. szeptember 15-én az ... csatornán sugárzott ... című műsorszámban riport hangzott el az ... ügyvezető igazgatójával, aki bemutatta a nyugdíjpénztárat, a mögötte álló pénzügyi intézeteket, ismertette az elérhető hozamot, a működési költségeket, és azok levonása után a tagok számlájára kerülő összeget százalékos kimutatásban. A riportert közlését követően, - mely szerint azok, akik szeptember 4. és október 31. között belépnek a nyugdíjpénztárba, részt vesznek egy sorsoláson, ahol a fődíj 1,8 millió forint készpénz jutalom - az ügyvezető felhívta a figyelmet a pénzügyi intézet egy különleges ajánlatára, amely havi nettó 150.000 Ft-ot jelent a szerencsés pályakezdő fiataloknak. A beszélgetés időtartama alatt a háttérben az ... felirat volt látható.
2. Az ... Televízió Zrt. műsorfolyamában 2006. szeptember hónapban százötvenkettő alkalommal sugározta azokat a reklámokat, amelyekben ... a ... műsorszám egyik műsorvezetője ... termékeket reklámozott.
3. A felperes a 2006. szeptember 15-én az ... című szabadidős sportmagazin műsorszám előzetesének közzétételekor támogatóként tüntetett fel egy gazdasági társaságot és a ...
4. A felperes ... adóján 2006. szeptember 1-jén ugyanennek a műsornak sugározta az előzetesét, támogatóként két gazdasági társaságot jelölt meg.
5. Ugyanezen az adón 2006. szeptember 1-jén közzétett ... című műsorszám végén az a felirat volt látható, hogy „Készült a ... Rt. és a ... Kft. együttműködésével az ... szakmai segítségével.

Az alperes 243/2007.(I.31.) sz. határozatával megállapította, hogy a felperes az 1. pontban írt műsorszámmal egy alkalommal megsértette a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) 10. § (5) bekezdését, és 700.000 Ft bírság megfizetésére kötelezte. Indokai szerint a felperes az alapismeretekhez képest olyan kiegészítő információt tett közzé, amellyel gazdasági, személyes vagy csoportérdeket jelenített meg, a nézőket az ... szolgáltatásának igénybevételére ösztönözte.

A 2. pontban közölt műsorszámmal a felperes összesen százötvenkét alkalommal sértette meg az Rttv. 24. § (5) bekezdését, ezért 152.000 Ft bírság megfizetésére kötelezte. A jogsértést a felperes azzal követte el, hogy a közszolgálati televízió állandó műsorvezetője rendszeresen reklámban jelent meg az ... Televízió Zrt. műsorszolgáltatásaiban.

A 3. 4. 5. pontban leírt műsorszámok sugárzásával a felperes három alkalommal megsértette - a 838/2007.(IV.4.) sz. határozattal pontosítottak szerint - az Rttv. 25. §-át, mert a nem támogatható műsorszámok végén támogatókat tüntetett fel. A jogsértés miatt alkalmanként 500.000 Ft, összesen 1.500.000 Ft bírság megfizetésére kötelezte.

A bírság összegének megállapításánál figyelemmel volt a felperes ugyanezen szakaszok sérelmére elkövetett jogsértéseit szankcionáló korábbi határozatokra.

A felperes keresetében a határozat bírósági felülvizsgálatát az alábbiak szerint kérte: az 1. és 5. pont tekintetében a jogsértés elkövetését vitatta, ezért elsődlegesen a bírság törlését, másodlagosan - a jogsértés megállapításának esetére - annak mérséklését kérte. A 3., 4. pontokban leírt jogsértés tényét nem vitatta, de a túlzott mértékű szankció mérséklését kérte. Sérelmezte, hogy a mérlegelési jogkörben hozott határozat a bírság mértékére megfelelő indokolást nem tartalmazott. A 2. pontban írt, az Rttv. 24. § (5) bekezdésének sérelmével kapcsolatban kereseti kérelme nem volt, a terhére rótt jogsértés felülvizsgálatára vonatkozóan a 2008. június 17-i tárgyaláson terjesztette ki keresetét, a jogsértés és a bírság mellőzését kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperes 243/2007.(I.31.) számú határozatát részben - az Rttv. 24. § (5) bekezdésére alapított jogsértés vonatkozásában - hatályon kívül helyezte, illetve részben - a 2006. szeptember 1-jén sugárzott ... című műsorról megvalósított jogsértés miatt kiszabott 500.000 Ft kötbér vonatkozásában megváltoztatta oly módon, hogy a kötbér kiszabását mellőzte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az 1. pontban írt műsorszám kapcsán megállapította, hogy az burkolt reklámmal megvalósított meg, mert csak látszólag objektív módon mutatta be a nyugdíj-pénztárat, az ahhoz kapcsolódó kiegészítő információk alkalmasak voltak a fogyasztók gazdasági döntésének befolyásolására. Az alperes döntésében felsorolta a korábbi hasonló felperesi jogsértéseket és az arra alkalmazott bírságösszegeket, ezért mind a jogsértés megállapítása, mind a bírság kiszabása jogszerűen történt.

Az Rttv. 24. § (5) bekezdésének sérelmével (2. pont) kapcsolatosan az volt az álláspontja, hogy a műsorszolgáltatónak sem lehetősége, sem kötelezettsége nincs arra nézve, hogy belső és külső munkatársainak egyéb tevékenységét folyamatosan, az összes hazai műsorszolgáltatónál figyelemmel kísérje, mert ez teljesíthetetlen és megvalósíthatatlan elvárás, ezért a felperes nem követte el a terhére rótt jogsértést.

Az Rttv. 25. §-ával összefüggésben az ... című műsorszámmal (3. és 4. pont) kapcsolatban osztotta a jogsértést illetően a felperes által sem vitatott alperesi megállapítást arról, hogy nem támogatható műsorszámokról volt szó.

A ... műsorszám (5. pont) kapcsán az elsőfokú eljárásban becsatolt koprodukciós szerződés ismeretében elfogadta a felperes érvelését arról, hogy a gyártók jogosultak a vége főcímben ilyen minőségben megjelenni. Megjelenésük gyártói, nem pedig támogatói megjelenés volt, így jogsértést a felperes nem követett el, ezért a jogsértés miatt kiszabott bírságot mellőzte.

A bírság mértékét vizsgálva (3. és 4. pont) kifejtette, hogy az alperes megfelelő módon, az arányosság és fokozatosság elve alapján döntött a jogkövetkezményekről, azok összege megfelelt a jogsértés súlyának. A mérlegelés okszerűsége megállapítható volt, az alperes megfelelő módon értékelte a felperes által korábban elkövetett jogsértéseket, a határozat a szükséges mértékű indokolást tartalmazta.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen mindkét peres fél és a felperesi beavatkozó is fellebbezett.

A felperes fellebbezésében az első fokú ítélet részbeni megváltoztatását, kereseti kérelmének megfelelő döntés meghozatalát, és perköltsége megtérítését kérte. A ... műsorában közzétett riporttal kapcsolatban azzal érvelt, hogy az ... Nyugdíjpénztár igazgatójával készített műsorszám nem volt burkolt reklám, annak célja a közszolgálati szerepvállalásból adódó figyelem felhívás volt, a sérelmezett közlések nem bírtak kereskedelmi üzenettel. Az ... műsorszámmal kapcsolatosan előadta, hogy a néhány másodperces előzeteshez kapcsolt támogatói jelzés kereskedelmi értéke nem azonos azzal, ha a támogatót a műsorszám előtt vagy azt követően tette volna közzé. Az esetenként 500.000 Ft összegű bírság kiszabása eltúlzott és a pontosan meg nem jelölt, korábbi jogsértéseket megállapító határozatokra utalás okán kellően meg sem indokolt döntés, ezért súlyosan jogszabálysértő. Az elsőfokú bíróság nem vizsgálta kellő súllyal, hogy sérült a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. §-a és a 72. § (1) bekezdésének e) pontja, mert az alperes érdemi tényállást nem alkotott, a döntés alapjául szolgáló bizonyítékokat nem nevezte meg, és az álláspontját alátámasztó jogi érveket sem fogalmazta meg.

A felperesi beavatkozó fellebbezése kizárólag az elsőfokú bíróságnak a felperes ... című műsorában elhangzott riporttal kapcsolatosan tett megállapításaira vonatkozott, e tekintetben kérte az ítélet megváltoztatását és a felperes kereseti kérelmének megfelelő döntés meghozatalát. A felperes érveivel csatlakozva azt fejtette ki, hogy önmagában egy márkanév megjelenítése nem alkalmas és elégséges a jogsértés megállapításához, a műsorszám célja a magánnyugdíjpénztárak rendszerének bemutatása, nem pedig egy üzleti tevékenység hirdetése és népszerűsítése volt. Utalt az Európai Közösségek Tanácsa 9/552. Irányelvére (helyesen 89/552/EGK). Sérelmezte, hogy az alperes nem tett eleget a bírság mértékére vonatkozó indokolási kötelezettségének, ezért a határozat alkalmatlan arra, hogy igazolja a döntés és a bírság ilyen magas összegének megalapozottságát.

Az alperes fellebbezését az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyező, illetve megváltoztató rendelkezései ellen terjesztette elő, kérve annak megváltoztatását és a felperes keresetének teljes egészében történő elutasítását. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel a tényállást, de abból a 2. és 5. pontot illetően helytelen következtetésre jutott. Az Rttv. 24. § (5) bekezdésével összefüggésben túlterjeszkedett a felperes keresetén, illetve a keresetindítási határidőn túl engedte meg a felperesnek a kereset kiterjesztését a határozatnak arra a részére, amelyet eredetileg nem vitatott. A Legfelsőbb Bíróság KK. 34. számú állásfoglalására hivatkozással kiemelte, hogy a keresetindítási határidőben a felperes megjelölte, hogy a határozat felülvizsgálatát milyen mértékben kéri, és abban az Rttv. 24. § (5) bekezdésének megsértése nem szerepelt, ezért erre később sem hivatkozhatott. A ... műsorszámmal kapcsolatban azt fejtette ki, hogy a

felperes csak a per során bizonyította, hogy nem sértette meg a törvény 25. §-át, az alperes felhívására a közigazgatási eljárásban nem nyilatkozott, ezért az alperes az akkor rendelkezésére álló adatok alapján hozta meg jogszerű határozatát.

A peres felek és a beavatkozó a fellebbezésekre ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A felperes és felperesi beavatkozó fellebbezése nem alapos, az alperes fellebbezése részben, a 2. pont vonatkozásában alapos.

Az elsőfokú bíróság az 1., 3., 4. pontban körülírt jogsértést illetően a tényállást helyesen állapította meg, és abból helytálló jogi következtetésre is jutott.

Az 1. pontban megjelölt műsorszám megítélésére nézve kifejtettek a másodfokú bíróság is osztja, azt a fellebbezések kapcsán a következőkkel egészíti ki: A beszélgetés első felében elhangzottak önmagukban hatásukat tekintve a burkolt reklám feltételeit nem teljesítették, nem lépték túl a közhasznú adatközlés határait. A közreadott információk helyes aránya azok tartalmánál, mennyiségénél fogva a törvényi keretek közötti tájékoztatás mértékét nem haladta meg, a tényszerű tájékoztatás keretei között maradt. A riport másik felében azonban, a riport első részében közölt - a riportalanytól tudhatóan a befektetőkre nézve kedvező - hozamot eredményező adatok ismeretében, elhangzott az a riporter közbevetés, amely magas összegű készpénz jutalom elnyerésének lehetőségével kecsegtette a nyugdíjpénztárba meghatározott időpontok között belépő tagokat. Mindez messze meghaladta a tényszerű tájékoztatás keretét. A magas jutalom elnyerésének lehetősége ösztönző hatással bírt, azt az ügyvezető záró nyilatkozata is megerősítette azzal, hogy a pénztár igen különleges ajánlattal várja ügyfeleit, amelynek egyértelműen az volt a nézők felé az üzenete, hogy ha belépnek a pénztártagok közé, olyan különleges kedvezményben részesülnek, amelyet egyedül ez a pénztár képes nyújtani.

Az elsőfokú- és a másodfokú bíróság sem elsősorban a márkanév folyamatos láttatását róta fel a felperesnek, hanem a riportban, különösen annak második részében, elhangzottakat. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra is, hogy az alperesi határozat részletesen tartalmazta az alkalmazott szankció választásának indokait, így az a jogszabályi előírásoknak megfelelt. A Ket. tételes rendelkezéseit a felperes keresetében nem kérte számon az alperestől, nem jelölte meg, hogy a jogsértés ténye, a szankció alkalmazását biztosító jogszabály megjelölése, a korábbi jogsértések és bírság mértékek alapján az értékhatár kiválasztását meghatározó szempontok megjelölésén túl, mit várt el indokolásként. Az elsőfokú bíróságnak a kereseti kérelemhez és ellenkérelemhez igazodva részletesebb vizsgálatot végeznie eljárása során nem kellett. Utóbb a felperesi beavatkozó sem támaszthat fellebbezési kérelmében ezt meghaladó igényt.

A 3. és 4. pontokban írt műsorszámokkal kapcsolatban az elsőfokú bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a bírság kiszabására vonatkozó rendelkezést az alperes kellően megindokolta-e. A felperes keresetében a Ket. szabályainak megsértését nevesítve ez esetben sem róta az alperes terhére, azt

csak fellebbezésében tette meg, keresetében a bírság indokolásának elégtelenségét azonban kifogásolta. Az elsőfokú bíróság az alperesi indokolási kötelezettség elmulasztását, illetve annak esetleges hiányosságait vizsgálta. Az indokolást a jogkövetkezmények alkalmazására nézve megfelelőnek és a szükséges mértékben indokoltnak fogadta el. Döntését részletesen megindokolta, kitért arra, miért nem fogadta el a felperes érveit, és értékelte az alperes által mérlegelt körülményeket és a mérlegelés okszerűségét is, jogi álláspontját a másodfokú bíróság is osztja. A fellebbezés kapcsán kiemeli, hogy az alperes a tényállást kellően feltárta, a határozatból egyértelműen megállapítható volt, hogy mely műsorszámmal kapcsolatban, mikor elkövetett jogsértés miatt és milyen jogszabályi rendelkezés alapján állapított meg korábban jogsértést. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az alperes az Rttv. 25. §-ának megsértését határozatának 6. és 7. oldalán felsorolt esetek kapcsán már a felperes terhére róta, és megjelölte azokat a határozatokat is, részben szám szerint, részben a jogsértés és az alkalmazott bírság idézésével, amelyek alapján a jelen szankciót alkalmazta. A sorozatos törvénysértés miatt a felperest több esetben elmarasztalta, növekvő összegű bírságot szabott ki vele szemben, eredménytelenül. Helytálló és az elkövetett sorozatos jogsértéssel arányban álló volt a korábbinál magasabb összegű bírság kiszabása, mint erre az elsőfokú bíróság is helyesen rámutatott.

A 2. pontban leírt műsorszámmal kapcsolatban az elsőfokú bíróság téves jogértelmezés eredményeként jutott arra az álláspontra, hogy a felperesi kereset kiterjesztés megengedett. Közigazgatási perben a keresetindítási határidőn túl a közigazgatási határozat keresettel nem támadott önálló - a határozat egyéb rendelkezéseitől egyértelműen elkülöníthető - rendelkezésére a kereset nem terjeszthető ki. Az alperes öt műsorszám kapcsán állapította meg az Rttv. megsértését, más tényállás alapján és más jogszabályi rendelkezések megsértése miatt. Ezek közül a felperes keresetében az 1. és 5. pontban foglalt jogsértést teljes mértékben vitatta, a 3., 4. pontban írt jogsértés tényét elismerte, de a kiszabott bírságot vitatta, a 2. pontban az Rttv. 24. § (5) bekezdésének megsértésére nézve kereseti kérelmet nem terjesztett elő. Ezek a jogsértések egymástól jól elkülöníthetők, egyértelműen megszabják a felülvizsgálat irányát. Az alperes helyesen idézte - a Legfelsőbb Bíróságnak a jelen perben is iránymutatásul szolgáló KK 34. számú állásfoglalását. A bírói gyakorlatot követve épült be a Pp. rendelkezései közé a 2005. november 1-től hatályos és ezt követően indult perekben - így a jelen perben is - alkalmazandó Pp. 335/A. § (1) bekezdése, mely szerint a keresetet a közigazgatási határozatnak a keresetlevéllel nem támadott, önálló rendelkezésére csak a perindításra nyitva álló határidőn belül lehet kiterjeszteni. A jogsértést az elsőfokú bíróság csak abban az esetben vizsgálhatta volna, ha azt a felperes a keresetindítási határidőn belül terjeszti elő. Ennek hiányában a felperes a keresetindításra külön jogszabály által megállapított határidőt elmulasztotta, keresetlevelét e részben idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban. Pp.) 130. § (1) bekezdésének h) pontja alapján, illetve arra figyelemmel a pert a Pp. 157. § a) pontja alapján meg kellett volna szüntetni.

A másodfokú bíróság a Pp. 158. § (1) bekezdése alapján a Pp. 157. § a) pontja esetében a pert az eljárás bármely szakában hivatalból megszüntetni köteles. A Fővárosi Ítéltábla ezért a Pp. 157. § a) pontja alapján, figyelemmel a Pp. 130. § (1) bekezdésének h) pontjára, a pert e vonatkozásban megszüntette, és a Pp. 251. § (1) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság ítéletét ebben a részében hatályon kívül helyezte.

Alaptalannak ítélte meg a másodfokú bíróság az alperes fellebbezését az 5. pont tekintetében. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló okirati bizonyíték alapján helyesen állapította meg, hogy a műsor végén nem a támogatókat, hanem a gyártókat tüntette fel a felperes, ezért nem követte el a terhére rótt jogsértést. A Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. A közigazgatási pernek nincs olyan speciális szabálya, amely elzárná a bírósági szakaszban a felperest a bizonyítás lehetőségétől és megfosztaná a bíróságot a bizonyítás eredményének szabad mérlegelésétől. Nem volt ezért elzárva a felperes attól, hogy a közigazgatási eljárásban be nem jelentett, meg nem jelölt bizonyítékot a bírósági eljárásban adhassa elő. Az általa szolgáltatott bizonyítékok ismeretében az 5. pontban írt jogsértés ténye nem volt a terhére róható, ezt egyébként az alperes sem tette vitássá, ezért az elsőfokú bíróság helytállóan változtatta meg e vonatkozásban az alperes határozatát és mellőzte a jogsértés miatt kiszabott jogkövetkezményt. Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az első fokú ítélet rendelkező részében elírás folytán a jogkövetkezményt helytelenül kötbérként jelölte meg az elsőfokú bíróság, annak helyes minősítése bírság.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét annak érdemben felülvizsgálható részében azzal a pontosítással hagyta helyben a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében, hogy a mellőzött szankció helyesen bírság, nem pedig az elsőfokú bíróság által megjelölt kötbér.

A sikertelenül fellebbező felperest és a felperesi beavatkozót a Pp. 81. § (1) bekezdése értelmében kötelezte az alperes másodfokú részperkötségének megfizetésére. A felperesi beavatkozó az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdésének c) pontja, a 46. § (1) bekezdése és a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986 (VI.26.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 13. § (2) bekezdése alapján köteles a feljegyzett fellebbezési illeték viselésére.

A felperes az Rttv. 141. § (5) bekezdése, az alperes az Itv. 5. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti illetékmentessége folytán, a terhükre eső feljegyzett fellebbezési illetéket az R. 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2009. január 28. napján

Dr. Sára Katalin s.k. a tanács elnöke, . Páldy Zsuzsanna s.k. előadó bíró
Dr. Szőke Mária s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő